

Seat No. : _____

MC-143

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-202 : Economics

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ અને લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

સંચાલકની જવાબદારીઓ અંગે ચર્ચા કરો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર _____ અર્થશાસ્ત્રનો ભાગ છે. (એકમલક્ષી, સમગ્રલક્ષી)
(2) પેઢીનો હેતુ _____ મહત્તમ કરવાનો હોય છે. (ખર્ચ, નફો)
(3) ખર્ચ વિશ્લેષણ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનો મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે. (સાચું, ખોટું)
(4) સંચાલકીય નિર્ણયો લેવામાં સરકારી નીતિઓ પ્રત્યે દુર્લક્ષ્ય સેવવામાં આવે છે. (સાચું, ખોટું)

2. (A) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રમાં અર્થશાસ્ત્રીની ભૂમિકા શું છે ? 14

અથવા

સંચાલકીય નિર્ણયીકરણના સંદર્ભમાં વૈકલ્પિક ખર્ચના ખ્યાલ અંગે ચર્ચા કરો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) જ્યારે પેઢી એક વધારાના સાધનને ઉત્પાદનમાં રોકે છે ત્યારે કુલ ઉત્પાદન મૂલ્યમાં થતો વધારો _____ ઉત્પાદન મૂલ્ય તરીકે ઓળખાય છે. (સીમાંત, સરેરાશ)
(2) દરેક પ્રકારનું વૈકલ્પિક ખર્ચ _____ ખર્ચ છે. (સ્પષ્ટ, ગર્ભિત)
(3) પેઢી દ્વારા ચૂકવવામાં આવતું ભાડું _____ ખર્ચ છે. (ગર્ભિત, સ્પષ્ટ)
(4) ગર્ભિત અને સ્પષ્ટ ખર્ચ _____ ખર્ચના પ્રકારો છે. (ઉત્પાદન, વેચાણ)

3. (A) માંગનો અર્થ સમજાવી તેના નિર્ણાયકો અંગે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રમાં માંગ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા ચર્ચો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 3
- (1) માંગ રેખા _____ ઢાળ ધરાવે છે. (ઘન, ઋણ)
 - (2) ગ્રાહકોની સંખ્યામાં વધારો થાય ત્યારે વસ્તુની માંગ _____ છે. (વધે, ઘટે)
 - (3) જ્યારે અવેજી વસ્તુની કિંમતમાં ફેરફાર થાય ત્યારે વસ્તુની માંગમાં થતો પ્રમાણાત્મક ફેરફાર માંગની _____ તરીકે ઓળખાય છે. (આવક સાપેક્ષતા, પ્રતિમૂલ્ય સાપેક્ષતા)

4. (A) માંગની આગાહીનો અર્થ સમજાવી નવી વસ્તુની માંગની આગાહીની પદ્ધતિઓ ચર્ચો. 14

અથવા

ચાલુ વસ્તુની માંગની આગાહીની વલણ પદ્ધતિ અંગે ચર્ચા કરો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 3
- (1) માંગની આગાહીની વલણ પદ્ધતિ બજાર પ્રયોગ પદ્ધતિ કરતાં _____ ખર્ચાળ છે.
(વધુ, ઓછી)
 - (2) જ્યારે માત્ર અંતિમ વપરાશકર્તાનો જ અભ્યાસમાં સમાવેશ કરવામાં આવે તો તે માંગની આગાહીની _____ પદ્ધતિ છે. (આખરી ગ્રાહક તપાસ, સમષ્ટિ તપાસ)
 - (3) _____ પદ્ધતિમાં માત્ર થોડાક જ એકમોનો સર્વેક્ષણમાં સમાવેશ કરવામાં આવે છે.
(સમષ્ટિ તપાસ, નિદર્શ)

Seat No. : _____

MC-143

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-202 : Economics

Time : 2.30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Numbers on the right indicate marks.

1. (A) Discuss the meaning and characteristics of managerial economics. 14

OR

Discuss the responsibilities of a manager.

- (B) Fill in the blanks by choosing the correct option : 4
- (1) Managerial economics is a part of _____ economics. (micro, macro)
 - (2) The objective of a firm is to maximize _____. (cost, profit)
 - (3) Cost analysis is an important part of managerial economics. (True, False)
 - (4) Managerial decision making completely disregards government policies. (True, False)

2. (A) What role does an economist play in managerial economics ? 14

OR

Discuss the concept of opportunity cost in context of managerial decision making.

- (B) Fill in the blanks by choosing the correct option : 4
- (1) The increase in total product value when the firm employs an additional factor input is known as _____ product value. (marginal, average)
 - (2) All type of opportunity cost is _____ cost. (explicit, intrinsic)
 - (3) Rent expenditure incurred by a firm is _____ cost. (intrinsic, explicit)
 - (4) Intrinsic cost and explicit cost are types of _____ cost. (production, sales)

3. (A) Explain the meaning of demand and discuss its determinants. 14

OR

Discuss the usefulness of demand analysis in managerial economics.

- (B) Fill in the blanks by choosing the correct option : **3**
- (1) The demand curve has a _____ slope. (positive, negative)
 - (2) Demand for a good _____ when the number of its consumers increases.
(increases, decreases)
 - (3) The proportionate change in demand for a good when price of substitute good changes is known as _____ of demand. (income elasticity, cross elasticity)

4. (A) Explain the meaning of demand forecasting and discuss the methods of forecasting demand of a new product. **14**

OR

Discuss the trend projection method of forecasting demand of an existing product.

- (B) Fill in the blanks by choosing the correct option : **3**
- (1) The trend projection method of demand forecasting is _____ expensive compared to the market experiment method. (more, less)
 - (2) When only the final consumers are included in a study it is called the _____ method of demand forecasting. (end use, census)
 - (3) In _____ method only a few units are selected for the survey. (census, sampling)

MC-143

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-202 : Economics

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) વિકાસની સામાજિક, આર્થિક અને પ્રાદેશિક આંતર-રાજ્ય અસમાનતાઓ અંગે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ગૃહ પેદાશ, ખેતી, ઉદ્યોગો અને સેવાઓના સંદર્ભમાં ગુજરાતની વર્તમાન પરિસ્થિતિ અંગે ચર્ચા કરો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

(1) ગુજરાતમાં _____ જિલ્લાઓ આવેલા છે. (33, 27)

(2) ખેતી ક્ષેત્ર _____ ક્ષેત્રનો ભાગ છે. (દ્વિતીય, પ્રાથમિક)

(3) _____ ગુજરાતની સૌથી લાંબી નદી છે. (સાબરમતી, નર્મદા)

(4) 2011ના સેન્સસ મુજબ _____ જિલ્લો ગુજરાતમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવે છે.

(અમદાવાદ, બનાસકાંઠા)

2. (A) ગુજરાતમાં જન્મદર, મૃત્યુદર, બાળમરણદર, જાતિ પ્રમાણ, સાક્ષરતાદર અને ગ્રામ-શહેરી વસ્તીના વલણો ચકાસો. 14

અથવા

ગુજરાતની ગૃહ પેદાશના વૃદ્ધિદર અને રાજ્યની ગૃહ પેદાશમાં ખેતી, ઉદ્યોગ અને સેવાઓના ક્ષેત્રના હિસ્સાની સમીક્ષા કરો.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

(1) ગુજરાતનો _____ જિલ્લો સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવે છે. (ડાંગ, સુરત)

(2) ગુજરાતનો _____ જિલ્લો સૌથી ઊંચી વસ્તીગીચતા ધરાવે છે. (સુરત, ગાંધીનગર)

(3) _____ જિલ્લો રાજ્યમાં સૌથી નીચો સાક્ષરતા દર ધરાવે છે. (કચ્છ, દાહોદ)

(4) 2011ના સેન્સસ મુજબ ગુજરાતમાં દર હજાર પુરુષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા _____ હતી. (919, 950)

3. (A) ગુજરાતમાં ખેત ઉત્પાદકતા અને પાકની તરેહ અંગે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ગુજરાતમાં સિંચાઈમાં સરદાર સરોવર યોજનાના ફાળાની સમીક્ષા કરો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 3

(1) ગુજરાતના _____ જિલ્લામાં સૌથી વધુ વરસાદ થાય છે. (ખેડા, ડાંગ)

(2) _____ હરિયાણા ક્રાંતિના પિતા તરીકે ઓળખાય છે.

(એમ.એસ. સ્વામીનાથન, વી. કુરિયન)

(3) _____ સિંચાઈની આધુનિક પદ્ધતિ છે. (ટપક પદ્ધતિ, પાતાળ કુવા)

4. (A) ગુજરાતમાં 1960થી સધાયેલ ઔદ્યોગિક વિકાસ અંગે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ગુજરાતમાં હીરા ઉદ્યોગના વિકાસ અંગે ચર્ચા કરો.

(B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 3

(1) _____ કાપડ ઉદ્યોગના વિકાસને કારણે ભારતના માન્યેસ્ટર તરીકે ઓળખાય છે.

(અમદાવાદ, સુરત)

(2) _____ ની ભૂમિકા રાજ્યમાં ઔદ્યોગિક વસાહતોની સ્થાપના કરવાની છે.

(GDDC, GIDC)

(3) ગુજરાત વિશેષ આર્થિક વિસ્તાર (SEZ) ધારો _____ માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

(2004, 2007)

Seat No. : _____

MC-143

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-202 : Economics

Time : 2.30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Numbers on the right indicate marks.

1. (A) Discuss the social, economic and regional intra-state disparities in development. 14

OR

Discuss the present status of Gujarat in terms of state domestic produce, agriculture, industry and services.

- (B) Choose the correct option to fill in the blanks : 4

- (1) There are _____ districts in Gujarat. (33, 27)
- (2) Agriculture is a part of _____ sector. (secondary, primary)
- (3) _____ is the longest river of Gujarat. (Sabarmati, Narmada)
- (4) As per 2011 census _____ district has the highest population in Gujarat. (Ahmedabad, Banaskantha)

2. (A) Examine the trends in birth rate, death rate, infant mortality rate, gender ratio, literacy rate and rural-urban distribution of population in Gujarat. 14

OR

Analyse the growth rate of state domestic produce and the share of agriculture, industry and service sector in state domestic produce in Gujarat.

- (B) Choose the correct option to fill in the blanks : 4

- (1) _____ district has the lowest population in Gujarat. (Dang, Surat)
- (2) _____ district has the highest population density in Gujarat. (Surat, Gandhinagar)
- (3) _____ district has the lowest literacy rate in the state. (Kutch, Dahod)
- (4) As per 2011 census there were _____ women for every 1000 men in Gujarat. (919, 950)

3. (A) Discuss agricultural productivity and crop pattern in Gujarat. **14**

OR

Analyse the role of Sardar Sarovar Yojana in irrigation in Gujarat.

- (B) Choose the correct option to fill in the blanks : **3**

- (1) _____ district gets the highest rainfall in Gujarat. (Kheda, Dang)
(2) _____ is known as the Father of Green Revolution in India.
(M. S. Swaminathan, V. Kurien)
(3) _____ is a modern method of irrigation. (Drip irrigation, Tube well)

4. (A) Discuss industrial development in Gujarat since 1960. **14**

OR

Discuss the development of diamond industry in Gujarat.

- (B) Choose the correct option to fill in the blanks : **3**

- (1) _____ was known as “Manchester of India” due to its textile industry.
(Ahmedabad, Surat)
(2) It is the role of _____ to set up industrial estates in Gujarat. (GDDC, GIDC)
(3) Gujarat Special Economic Zone Act was passed in _____. (2004, 2007)
- _____